

غزاله ماندگاری

قطعی آب، افت فشار و قطعی برق کلماتی که فصل گرما با خود به هرمزگان می‌آورد. هرساله با گرم‌شدن هوا در هرمزگان، افت فشارهای مکرر به چشم می‌خورد و موجب گلایه شهروندان می‌گردد. اما عدم بارندگی در سال گذشته، این موضوع را سخت‌تر از پیش می‌کند. به گفته «احد وظیفه»، رئیس مرکز ملی خشکسالی و مدیریت بحران سازمان هواشناسی، ۴۳ درصد کم بارشی در ایران از مهرماه تاکنون به‌نوعی رکورد در حوزه خشکسالی محسوب می‌شود. مشابه این شرایط را در سال ۱۳۸۷ که خشک‌ترین سال آبی ایران بود، تجربه کرده بودیم. امسال هم به‌نوعی یکی از خشک‌ترین سال‌های آبی در ایران است. رئیس مرکز ملی خشکسالی و مدیریت بحران سازمان هواشناسی کم‌آبی در هرمزگان را بی‌سابقه خوانده و می‌گوید: «میانگین بارش بلند مدت در هرمزگان ۱۳۹ میلیمتر گزارش شده است این درحالیست که طی هفت ماه اخیر تنها ۱۲ میلیمتر بارش در این استان داشتیم بنابراین با کاهش ۹۱ درصدی بارش‌ها در این منطقه مواجه هستیم». طی هفته‌های گذشته، مشکلات آب شرب محلات، طاقت مردم را به طاق رسانده‌است. وضعیت بحرانی کرونا و قرمز بودن شهرهای استان، وجود آب در هر منزلی را پراهمیت‌تر کرده‌است. در ادامه به گلایه شهروندان درباره قطعی‌های آب و برای پاسخ به حرف‌های مردم به گفت‌وگو با قائم مقام مدیرعامل آبفای هرمزگان می‌پردازیم.

● مردم: از بی‌آبی خسته‌ایم

تأیستان که شروع می‌شود، قطعی‌های آب در اقسا نقاط هرمزگان نیز آغاز می‌شود. گلایه شهروندان و بی‌جواب ماندن پرسش‌هایشان هرساله ادامه دارد. پایان سال ۹۹ بود که شایعه‌ی جیره‌بندی آب در بندرعباس به راه افتاد اما مسئولان این امر را تکذیب کردند، درحالی که، شهروندان بندرعباسی معتقد بودند آب جیره‌بندی است. به طوری که، روزانه آب طبق ساعتی مشخص در هر منطقه قطع و وصل می‌شد. افت فشار همواره در بندرعباس و روستاهای اطراف تا اوایل فروردین‌ماه ۱۴۰۰ ادامه دار بود اما بعداز آن شرایط آب شرب بهبود یافت. دبیری نگذشت که ساکنین محلات شهرک پیامبر اعظم، روستای فورخورج و محله پاکوه میناب از اواخر فروردین‌ماه به طور مکرر از کمبود و افت فشار آب گلهمند بودند. یکی از ساکنین محله دوهزار بندرعباس می‌گوید: «از ۲۹ فروردین‌ماه نزدیک به دو هفته است که آب نداریم. به هر سازمانی که تماس می‌گیریم یا مراجعه کردیم، تنها با گفتن «پیگیری می‌کنیم»، ما را دلخوش می‌کنند اما خبری از وصل‌شدن آب نیست. حدود ۵۰ خانه هستیم که تنها دو ساعت آب وصل خواهد شد و بعداز آن باید تا فردا صبر کنیم». به گفته ساکنین شهرک پیامبر اعظم نیز قطعی ادامه‌دار آب در این منطقه وجود دارد و مسئولان برای این مشکل چاره‌ای

پایان سال ۹۹ بود که شایعه‌ی جیره‌بندی آب

در بندرعباس به راه افتاد اما مسئولان این

امر را تکذیب کردند، درحالی که، شهروندان

بندرعباسی معتقد بودند آب جیره‌بندی است. به

طوری که، روزانه آب طبق ساعتی مشخص در هر

منطقه قطع و وصل می‌شد

صبح ساحل علت قطعی‌های آب در برخی نقاط هرمزگان را بررسی کرد:

معمای بی‌آبی در روزهای سوزناک

درحال انجام است، اگر محله‌ای با افت فشار همراه است، مشکل آن رفع خواهد شد. همانطور که گفته شد، مشکل محلات دوهزار و محله پاکوه میناب گزارشی مبنی بر قطعی آب اعلام نشده یا این موضوع سریع‌ا رفع شده‌است.

● آیا مصرف آب مردم در تأیستان با افزایش همراه است؟

بله، با وجود کرونا و موضوع رعایت‌کردن پروتکل‌های بهداشتی، همچنین افزایش شدت گرما مصارف را افزایش می‌دهد. زمانی‌که، مصرف روند صعودی داشته باشد، شبکه توزیع آب ناپایدار خواهد شد و درنهایت مشکل افت فشار و قطعی‌های مکرر آب در برخی محلات به وجود می‌آید.

میزان بارندگی هرمزگان نیز در سال گذشته، بسیار ناچیز بود، به طوری که خشکی بسیاری از سدها و منابع آبی طبیعی استان را تهدید می‌کند. اما با وجود آب شیرین‌کن و تصفیه‌خانه‌ها در سطح استان، تا حدودی این مشکلات رفع می‌شود و تولید نسبی پایدار شکل خواهد گرفت. اما این بدان معنا نیست که درحال حاضر هیچ کمبودی وجود ندارد و هر فرد به میزان دلخواه آب استفاده کند. مردم همواره باید مصرف و صرفه‌جویی را مدیریت کنند تا تابستانی با کمترین مشکلات آبی را پشت سر بگذاریم.

که این یکی از علل‌های کمبود آب با شروع فصل گرما در استان محسوب می‌شود». گفت‌وگو با شاکری را می‌خوانید.

● علت کمبود آب روستای فورخورج چیست؟

آب روستای فورخورج، نسبت به جمعیت و سرانه همواره درحال انجام است. اما گرمای هوا و عدم بارندگی در سال گذشته و خشک‌شدن سایر منابع آبی این روستا، باعث افزایش مصرف شبکه آب شده و ساکنین این روستا با مشکل کمبود آب مواجه هستند. ما به دنبال تعویض و ارتقای تأسیسات درون چاهی این روستا هستیم و طی دو الی سه هفته آینده، این مشکل رفع خواهد شد.

● چرا شهرک پیامبر اعظم و محله دوهزار مشکل افت فشار دارند؟

گزارشی مبنی بر مشکل آب شرب در این دو محله اعلام نشده‌است اما به طور کلی، بیشتر مجتمع‌هایی که در ارتفاع هستند، همچنین کوچک‌بودن مخزن آب یا نداشتن مخازن، با کمبود آب مواجه هستند. خوشبختانه موضوع تأمین آب بندرعباس نسبت به سال گذشته، بهبود یافته و بندرعباس درحال حاضر از لحاظ تأمین و تولید نسبی پایداري برخوردار است. همچنین با اقدامات موثری که

اتخاذ نمی‌کنند. این قطعی‌ها تنها شامل این مناطق بندرعباس نمی‌شود، محلات متعددی از کمبود یا افت فشار گلایه داشتند. به سراغ ساکنین محله پاکوه میناب که رفتن، از قطعی‌های مکرر آب خسته شده بودند. یکی از ساکنین این محله می‌گوید: «۲ سال پیایی است که آخرشب تا صبح آب قطع می‌شود، این مشکل در ماه مبارک رمضان که رفع نشده، بلکه فشار آب بسیار ضعیف‌تر شده‌است». این مشکل در روستای فورخورج از توابع بخش مرکزی استان نیز وجود دارد. به گفته یکی از اهالی این روستا، دو روزی یکبار آب به مدت ۴ ساعت وصل خواهد شد، حتی در این ساعات نیز آب با افت فشار زیادی همراه است. معضل بی‌آبی در هرمزگان، همواره در سطح استان وجود دارد. در وضعیت قرمز کرونا، آب لازمه‌ی بهداشت فردی و اجتماعی در جامعه به‌شمار می‌رود.

گفت‌وگو با «احمد شاکری»، قائم مقام مدیرعامل آبفا هرمزگان، درباره وضعیت آب شرب:

● مصرف نادرست مردم در فصل گرما

«احمد شاکری»، قائم مقام مدیرعامل آبفا هرمزگان است که اردیبهشت سال ۹۹ به این عنوان شغلی منصوب شد. او می‌گوید: «فصل گرما باعث استفاده بیش‌ازحد مردم از آب شرب می‌شود

هرمزگان غرق در بی‌آبی و بیابان غذایی

توان سلامت برخی نقاط مردم ایران را با مناطق جنگ زده مقایسه کرد. از سویی در ایران آرد با کیفیت همه جا توزیع نمی شود. سبزی ها و میوه ها در بالاترین سطح سم پاشی، کشت می شوند. قیمت ماهی های تازه نسبت به درآمد برخی شهروندان بسیار بالاست و از طرفی آلوده نیز هستند. از سویی تولید کننده های مواد غذایی برای سودآوری و پایین نگه داشتن قیمت دست به تخلف در تولید می زند که ارزش مواد غذایی را کمتر از قبل می کند. بعضی نقاط حتی به ابتدایی ترین مواد غذایی تازه هم دسترسی ندارند.

در واقع می توان گفت با این بی تدبیری های پیش رو برای صنعت غذا و توزیع در مواد غذایی تازه، استان های محروم بیشتر از هر نقطه ای در ایران ضرر خواهند کرد. همین مناطق خود با بحران های دیگری دسته و پنجه نرم می کنند. بحران بی آبی که این سال ها وارد مرحله جدیدی شده است. درحال حاضر کشور ایران و از همه بیشتر استان هایی چون بوشهر، سیستان بلوچستان و هرمزگان با خشکسالی و بی آبی شدید روبه رو هستند و کمبود آب، تولید مواد

موانع اقتصادی، بالا بودن قیمت مواد غذایی تازه، درآمد پایین ساکنان، هزینه بالا، حمل و نقل و فروش مواد غذایی تازه به این نقاط است. به نظر می آید برای استان هرمزگان همه این موارد در ایجاد بیابان غذایی دخیل باشند. برای مثال حمل و نقل و فروش یک کسرو تن ماهی با تاریخ نگه داری بالا و هزینه پایین در مناطق محروم، بسیار مقرون به صرفه تر از فروش یک ماهی تازه با نگه داری چند ساعته و قیمت بالا است. فروش یک نوشابه و آب میوه صنعتی بسیار راحت تر و پرسود تر از تهیه و فروش آب میوه های طبیعی است.

در ایران آمار پراکنده و به روز نشده ای از بیابان غذایی و سوء تغذیه مردم وجود دارد. بعد از استان سیستان و بلوچستان، استان هرمزگان یکی از مکان هایی است که خیلی از نقاط آن در تعریف بیابان غذایی قرار می گیرند.

مساله کمبود مواد غذایی تازه خود باعث شیوع کوتاه قدی، کم وزنی تا ۱۲٫۵ درصد شده در نقاط محروم شده است که در استانی مانند گیلان این عدد زیر ۰٫۵ گزارش شده است. سوء رفتار و سوء تغذیه در کودکان و نوجوانان و ضعیف بودن نوزادان در جنوب کشور، باعث بالا رفتن آمار مرگ و میر آن ها هم شده است.

سال ها پیش مقاله ای منتشر شد که در آن توضیح می داد، برخی از کودکان «جازموریان» در عمرشان حتی میوه نخورده اند. با این حال مردم شهرنشین هم با در اختیار داشتن انواع میوه فروشی و پروتئین فروشی ها باز هم به غذای با کیفیت دسترسی مناسبی ندارند. می

♦ یادداشت // سامیه طه‌ورثیان

امروزه درهر شهر، روستا یا مکان های مسکونی تعداد فراوانی از سوپرمارکت ها و فست فود ها وجود دارد که به طور تقریبی وجودشان رضایت بخش است. حتی در دورافتاده ترین روستاها یا شهرک های استان هرمزگان، سوپرمارکت هایی یافت می شوند که انواع کنسرو، نوشیدنی های صنعتی و اقسام بیسکویت و تنقلات را دارند. شاید دسترسی به محصولات غذایی صنعتی در نگاه اول خوب باشد اما ما با پدیده دیگری مواجه هستیم. پدیده ای به نام «بیابان غذایی».

طبق تعریف USDA بیابان غذایی در واقع به هرگونه دشواری در دسترسی به «مواد غذایی تازه» بخصوص انواع سبزی ها، پروتئین ها و میوه ها گفته می شود. در بیابان غذایی ساکنان شاید به مواد غذایی دسترسی داشته باشند ولی تا شعاع یک کیلومتری و در برخی استانداردها تا ۵ کیلومتری آن ها سبزی ها، لبنیات، انواع پروتئین چون گوشت، غلات کامل و آجیل یافت نمی شود. متأسفانه با این تعریف بسیاری از شهرک ها، روستاها و حتی مجتمع های مسکونی شهری در تعریف بیابان غذایی قرار می گیرند.

این مساله از لحاظ تغذیه ای نیز دارای بار منفی بسیاری است و پیامدهای خطرناکی چون چاقی، دیابت، لاغری، کوتاه قدی، بیماری های گوارشی یا نبود «امنیت غذایی» برای ساکنان منطقه به دنبال دارد.

علت های اصلی پیدایش بیابان غذایی را می توان موارد زیر باشد: